

Zdrav karipski koral, *Acropora palmata*, u blizini nenaseljenog ostrva Bak, Devičanska ostrva, SAD. (Zaslugom: Kurta Storlacija, USGS)

Porast mora i erozija - dvostruka opasnost za koralne grebene

Porast nivoa mora i erozija predstavljaju ozbiljnu opasnost za opstanak koralnih grebena. Koralni grebeni se obično mogu naći u plitkim i čistim vodama tropskih delova okeana. Možda izgledaju kao da su sastavljeni od stena, ali su zapravo živi organizmi, kojima je za život potrebna sunčeva svetlost. Ako nivo mora nastavi i dalje da raste, koralni neće moći da izrastu tako brzo kako bi održali korak s morem. Ako voda postane suviše duboka, koralni neće dobiti dovoljno sunčeve svetlosti, potrebne za život.

Jedan od problema za koralne grebene je proces erozije koji nastaje zbog uklanjanja peska i stena s morskog dna. Oluje i drugi prirodni događaji, zagađenje, građevinski radovi u blizini obala i ostale ljudske aktivnosti mogu uticati na uklanjanje peska i stena s dna mora. Studija koju su sprovedli istraživači Geološkog topografskog instituta iz SAD (USGS), objavljena u časopisu Biogeosciences (Biogeonauke), pokazala je da je dno erodirano na svih pet istraživanih koralnih grebena. U vodama oko Mauija na Havajima morsko dno je izgubilo oko 81 milion metara kubnih peska, stena i drugih materijala u zadnjih nekoliko decenija. To bi bilo dovoljno da se napuni 81 oblakoder kao što je Empajer stejt bilding u SAD ili 32 hiljade olimpijskih bazena!

Porast nivoa mora i erozija morskog dna predstavljaju dvostruku opasnost za koralne jer povećavaju dubinu vode u kojoj žive. To može oštetiti ne samo koralne već i biljke i životinje koje žive na koralnim grebenima. Ljudi koji žive u obalskom području mora mogu biti takođe ugroženi jer su koralni grebeni prirodna zaštita od oluja, talasa i erozije. Koralni grebeni su važni za ljude koji rade u ribarstvu ili u turizmu jer pružaju stanište za oko ¼ ukupnog ribljeg fonda koji živi u tropskim delovima okeana. Takođe, koralni grebeni su atraktivna mesta za turiste.

Naučnici USGS-a planiraju da iskoriste rezultate studije kako bi pomogli mnogim primorskim zajednicama da shvate značaj koralnih grebena kao izvora hrane i prihoda, i kao sigurnosne zaštite od oluja.

Prodiskutujte sa svojim nastavnikom ili roditeljima:

Zbog čega nivo mora stalno raste? Članak Nacionalne geografije vam može pomoći da nešto više o tome saznate: egu.eu/6CNT1W.

Osim erozije morskog dna i porasta nivoa mora, koje su još pretnje nestanku koralna?

Saznajte više o koralima i njihovom značaju za biljke, životinje i ljude na sajtu: egu.eu/6A9S15.

Ovo je dečja verzija saopštenja Evropske geonaučne unije (EGU) 'Coral reefs struggle to keep up with rising seas, leave coastal communities at risk' („Koralni grebeni se bore da održe korak sa porastom nivoa mora, dok priobalne zajednice ostaju pod velikim rizikom“) objavljena u saradnji sa Geološkim topografskim institutom iz SAD-a (USGS). Tekst je napisala Bárbara Ferreira (EGU menadžerka za medije i komunikaciju), na osnovu teksta Heter Devar (USGS), za naučnu javnost recenzirale Aimí Slengen (istraživač na Holandskom univerzitetu za istraživanje mora, Jerseke, Holandija) i Sara Minot (student na postdoktorskim studijama na univerzitetu Ekseter UK), a za korišćenje u obrazovne svrhe priredio Guilaum Koupekouks (nastavnik u Francuskoj školi u Bukureštu, Rumunija). Verziju na srpskom jeziku priredila Marina Drndarski (nastavnica biologije u OŠ „Drinka Pavlović“ Beograd, Srbija). Za više informacija pogledajte <http://www.egu.eu/education/planet-press/>.

